

»Skušajte misliti in presojudati kakor On ...«

Sv. Vincencij nadaljuje z mislimi, ki jih je v raznih oblikah spet in spet ponavljal: »Stopite na tisto pot, kjer bo Kristus vaš vodnik in učitelj. Spominjajte se tega, kar je govoril: da bosta namreč prešla nebo in zemlja, a njegove besede in njegovi nauki ne bodo nikoli prešli. Povečujate našega Gospoda. Skušajte misliti in presojudati stvari in dogodke kakor On in delati to, kar je priporočil s svojimi besedami in svojimi zgledi. Kadar boste morali kaj storiti, se vprašajte: Ali je to skladno z načeli božjega Sina? Če doženete, da je, recite: Tako je prav! Na delo! Če pa ne, recite: Ne bom tega storil.«

Celo nemški filozof Nietzsche, ki se je toliko boril proti krščanstvu, je moral priznati, da nikdar noben nazor ni o človeku mislil tako visoko in človeka tako visoko cenil, kakor je to storil Kristus. Zato je Nietzsche kljub svojemu sovraštvu do Kristusa zapisal: »Nikoli se pa ne bomo smeli boriti zoper ideal človeka v krščanstvu.«

Anton Strle, Živo pravilo življenja, v: Družina 12(1963), št. 17, 1. september 1963, str. 129.

Kristusovo vstajenje – temelj odrešenega sveta

Jasnejše črte v liturgiji, prenovljeni po navodilih drugega vaticanskega koncila, so pripomogle, da se danes spet bolj jasno zavedamo: »Ako Kristus ni vstal, je prazna vaša vera, še ste v grehih« (1 Kor 15,17). Kristus nas je odrešil ne le s trpljenjem in smrtjo, ampak tudi z vstajenjem. Lahko bi oboje povzeli v enoto in rekli: Odrešeni smo s Kristusovo »pasho«, s Kristusovim prehodom skozi temo smrti k povečanemu življenju pri Očetu. A to pasho je Kristus izvršil zato, da bi jo za njim in skupaj z njim izvršili tudi mi. Sveto pismo gleda na odrešenje kot na eno samo dejanje, čeprav tako bogato v svoji vsebini, da ga v njegovih vidikih nikoli ne bomo mogli izčrpati.

Drama odrešenja se je najprej v polnosti odigrala v Jezusovi osebi. To, kar se je na Jezusu tedaj zgodilo, se sedaj preлива na ljudi, ki verujejo v njegovo vstajenje od mrtvih (oboje je važno: »vstajenje« in »od mrtvih«; tisti, ki je na križu resnično umrl, je bil obujen k povečičanemu in neminljivemu življenju) in se vključujejo v vstalega Gospoda, podobno kakor so mladike vcepljene v trto. Kristusovo fizično telo je umrlo; ko je bilo obujeno od mrtvih, je nastalo mistično telo, katerega glava je vstali Kristus. Vstajenje ni bilo le Jezusova ura, temveč tudi ura Cerkev. Sveti Duh, »Pneuma«, je do dna prepojil in prešnil ozkost in slabotnost Jezusove človeške narave in jo usposobil za to, da more ves svet napolniti z življenjem in vse človeštvo povzeti vase. Vse, ki »pridejo h Kristusu« (to je istovetno z »verovati v Kristusa«, umrlega in vstalega), on preoblikuje v svoje »telo«. Cerkev ima svoj temelj in svoje življenjsko počelo v Odrešenikovem telesu, ki je umrlo in vstalo. Življenje Cerkev je življenje iz Kristusove smrti in vstajenja. V veri in zakramentih se Cerkev vključuje v enkrat za vselej (ephapax) izvršeni dogodek: v Kristusovo smrt in vstajenje. Cerkev živi v umrlem in vstalem Kristusu in z njim skozi čase in razdalje doživlja na sebi njegovo lastno smrt in vstajenje.

Ena sama velika noč je, tista, ki se je najprej v polnosti urešničila v Kristusu, nato pa skozi vse čase in kraje zajema tudi Cerkev, človeštvo, ki ga božja »agape« sklicuje v okrilje božjega ljudstva. Isto delo Očetove moči, ki je prebudilo Sina, dosega tudi nas in nas skupaj z njim vključuje v eno samo obuditev, dovršeno ob drugem Kristusovem prihodu. »Ko je Kristus vstal od mrtvih, je poslal svojega oživljajočega Duha v učence in je po njem svoje telo, ki je Cerkev, napravil za vesoljni zakrament odrešenja. Sedeč na Očetovi desnici, neprestano deluje v svetu, da bi ljudi privedel v Cerkev, jih po njej tesneje združil s seboj in jih s tem, ko jih hrani s svojim lastnim telesom in krvjo, napravlja deležne svojega povečičanega življenja. Tista prenovitev, katera nam je obljubljena in ki čakamo nanjo, se je v Kristusu že začela, napreduje s pošiljanjem Svetega Duha in se po njem nadaljuje v Cerkvi, v kateri po veri spoznavamo smisel našega časnega življenja, ko v upanju na

prihodnje dobrine dovršujemo delo, katerega nam je Oče izročil na svetu, in tako delamo za svoje zveličanje» (C 48,2).

Poveličano življenje vstalega Gospoda se postopoma razvija v njegovem telesu Cerkve. Cerkev je sicer v počelu s svojim Gospodom že prešla od smrti v življenje (prim. Jan 5,24; 1 Jan 3,14: obakrat izraz »metahainei«, ki spominja na prehod iz egiptovske sužnosti na pot proti obljubljeni deželi, v svobodo božjega otroštva). Iz Gospodovega telesa, ki je prešinjeno s Svetim Duhom, je moglo nastati samo z oživljajočim Duhom prešinjeno telo Cerkve.

Z druge strani pa Cerkev še ostane vezana na ta svet, ki še »ves tiči v zlu« (1 Jan 5,19), in je zato tudi sama zapletena v slabost »mesa« in greha (prim. C 48,3–4). »Kriminalni (zločinski) optimizem« (J. Daniélou) bi bil, če bi na to pozabili in se predali »triumfalizmu«, kakor da bi nam ne bilo nič več potrebno sotrpjenje s Kristusom, kakor da bi velikonočni »aion« (vek) tudi za nas bil že v svoji polnosti tukaj, »kakor da bi za kristjana ne bilo nobene skušnjave in nobenega greha več, kakor da bi askeza bila nekaj zastarelega in odvečnega, kakor da bi bil križ nekaj, od česar bi se mogli preprosto dispenzirati« (škof R. Graber).

Širna področja zemeljskega življenja Cerkve so še tukaj. Ob neprenehnem zakramentalnem in mistično-realnem obnavljanju Jezusove smrti in življenja naj polagoma in vedno bolj umira stari človek. Še moramo trpeti s Kristusom, da bomo z njim tudi poveličani (prim. Rim 8,17; 1 Tim 2, 11.12). Tudi na Cerkvi, na nas vseh se mora spolniti kakor na Kristusu: »Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to trpel in tako šel v svojo slavo?« (Lk 24,20); in s sv. Pavlom moramo govoriti tudi mi: »Vedno nosimo umiranje Jezusovo na svojem telesu« – to ni prijetno, to vemo, zoper to se upira naš celotni jaz, toda apostol nadaljuje, »da se tudi življenje Jezusovo na našem telesu razodene« (2 Kor 4,11).

Z Jezusovim vstajenjem od mrtvih je bila svetu izrečena dokončna in nepreklicna beseda odrešenja. Ta beseda, ki je Beseda, je temelj in počelo odrešenega sveta. Svet je »že« odrešen (v temelju in počelu: v poveličanem Kristusu), a »še ne« v polnosti. Očetovo delo, že dovršeno v poveličanem Kristusu, naj bi bilo uresničeno

v svetu z našim sodelovanjem (prim. C 48, 2). Beseda odrešenja, izrečena z vso jasnostjo in nepreklicnostjo v velikonočnem jutru, je hkrati poziv k našemu sodelovanju.

Velikonočni Jezusov pozdrav apostolom in vsem učencem, tudi nam, je bil in je še vedno: »Mir vam bodi! Ne bojte se!« Toda Jezus ni mislil na buržujski mir in na romantični »optimizem«, ki si prigo-varja: »Vse je dobro in vse se bo nazadnje lepo izteklo. Gaudeamus igitur ...« Niti od daleč ni šlo za takšen mir! Ampak: »Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsemu stvarstvu ... Oni pa so šli povsod; in Gospod je delal z njimi« (Mr 16,15.20). S tistimi je delal in dela še danes, ki sami delajo, a popolnoma naslonjeni nanj. Učenci Vstalega so v izpolnjevanju naročila uporabili vse svoje moči. »Jaz pa bom prav rad vse žrtvoval, tudi samega sebe za vaše duše, tudi če bi me vi tem manj ljubili, čim bolj vas ljubim« (2 Kor 12,15). Mimogrede povedano: še na misel jim ni prišlo, da bi govorili o pravici do popolnega počitka vsaj en dan v tednu ali da bi se potegovali za vsaj enomesečni plačani dopust itd. A so bili polni »Preobilnega veselja pri vseh svojih nadlogah« (2 Kor 7,4), »neizrekljivega in veličastnega veselja« (1 Pet 1,8); in še sanjalo se jim ni o vprašanju »identitete« kristjana in duhovnika. In prav nič niso delali statistik, da bi najprej dognali, ali »se splača« »ali bo uspelo« – saj so tako vedeli, da »ves svet tiči v zlu« in da potrebuje Kristusa; da so sami slabotni, a da »vse premorejo v njem, ki jim daje moč« (Flp 4,13). Niso bili optimisti, še manj pesimisti (to sploh niso prave krščanske kategorije), temveč so verovali in upali, upali s tistim upanjem, ki »ni optimizem, ampak obup, premagan z vero v vstalega Kristusa« (Daniélou). Vedeli so, komu verujejo (prim. 2 Tim 1,12) in da se niso oprijeli izmišljenih bajk (prim. 2 Pt 1,16), ko so postali »božji sodelavci« (1 Kor 3,9) pri dejanskem uveljavljanju tistega odrešenja sveta (mišljeni so najprej ljudje, ne »kozmos«, šele v zvezi z ljudmi tudi ta), ki je bilo utemeljeno s Kristusovim vstajenjem.

Ali res mislimo, da bo danes za širjenje edinega evangelija (drugega ni!) »uspešna« kaka druga »metoda«?